

Reisiteenuse käibemaksuga maksustamise erikord

Reisiteenuste maksustamise aluseks on KMS § 40 „Reisiteenuse käibemaksuga maksustamise erikord” ja direktiivi 2006/112/EU artikkel 306.

Reisiteenuse eriskeemi võivad peale reisikorraldajate kasutada ka teised isikud, kelle tegevus on seotud reisiteenuse osutamisega (näiteks isik, kes osutab keelekoolitusteenust ning korraldab keeleõppereise välismaal, maksustab reisiteenused erikorra alusel).

Eriskeemi kasutatakse juhul, kui maksukohustuslane osutab oma nimel reisijale, sealhulgas juriidilisele isikule või asutusele, reisiga otseselt seotud teenust (reisiteenus) ning kasutab reisiteenuse osutamisel ettevõtlusega tegelevalt Eesti või välisriigi isikult soetatud kaupa või saadud teenust. Alates 01.01.2006 rakendatakse erikorda kõikide kolmandatelt isikutelt sisseostetud ja oma nimel edasimüüdud reisiga otseselt seotud teenuste osas, mitte ei lähtuta turismiseaduses sätestatud turismiteenuste loetelust.

Reisiteenused peavad olema ostetud kolmandatelt isikutelt ning seejärel oma nimel müüdud lõpptarbijale. Lõpptarbijale on reeglina füüsiline isik, kuid ka äriühing, kes ostab teenust ettevõtluse tarbeks (nt töölähetuse korral). Reisikorraldaja käsitab lõpptarbijale erikorra alusel osutatavaid teenuseid ja võõrandatavaid kaupu ühtse reisiteenusena. Reisikorraldaja käibeks loetakse tema poolt ostetud kaupade ja teenuste hinnale lisatud osa ehk marginaali nende edasimüügil lõpptarbijale, mis maksustatakse 20% käibemaksumääraga. Kui osa reisiteenusel osutatakse ühendusevälises riigis, maksustatakse ühendusevälises riigis osutatud teenusega seotud osa 0% käibemaksumääraga.

Erikorda võib kohaldada ka juhul, kui maksukohustuslane osutab oma nimel reisiteenust teisele Eesti või välisriigi maksukohustuslasele edasiosutamiseks. Kui maksukohustuslane soovib nimetatud juhul kasutada käibemaksuga maksustamise üldkorda, maksustatakse reisiteenus teenuse käibe tekkimise koha reeglite alusel. Juhul kui osutatava reisiteenuse käibe tekkimise koht on Eesti (reisijatevedu Eestis, majutus Eestis) ning kasutatakse käibemaksuga maksustamise üldkorda, tuleb teenuse käive maksustada vastavalt kas 20% või 9% maksumääraga. Kui osutatava reisiteenuse käibe tekkimise koht on mõni muu liikmesriik ja kasutatakse käibemaksuga maksustamise üldkorda, siis tuleb iga teenust maksustada vastavalt selle liikmesriigi maksuseadustele. Kui on tegemist näiteks reisijateveo või majutuse edasimüügiga, mida maksustatakse teenuse osutamise riigis, tekib üldjuhul nendes liikmesriikides käibemaksukohustuslasena registreerimise kohustus ja teenust ei saa Eestis deklareerida ning maksustada.

KMS § 40 lõike 5 alusel leitav reisiteenuse maksustatav väärtus (kasutatakse eelmise aasta keskmist marginaali)

Selleks, et marginaali ei peaks iga tehingu puhul eraldi välja arvutama, võib reisikorraldaja esitada Maksu- ja Tolliametile kirjaliku taotluse maksustatava väärtuse leidmiseks eelmise aasta keskmise marginaali alusel. Marginaali on kõige lihtsam väljendada protsentides.

Näide

Eestis asuv reisikorraldaja ostis kolmandatelt isikutelt sisse majutusteenust hinnaga 250 eurot (sisaldab selle riigi käibemaksu) ja ühendusesisest reisijateveoteenust hinnaga 200 eurot.

Reisikorraldaja müüb teenused edasi 450 eurot + 10% marginaal = 495 eurot. Reisikorraldaja marginaal on $495 - 450 = 45$ eurot.

Reisiteenuse pakett ei sisalda ühendusevälises riigis osutatavaid teenuseid.

20% käibemaksumääraga maksustatud reisiteenuse maksustatav väärtus on $45 : 1,20 = 37,5$ eurot, mis kajastatakse KMD lahtris 1. Reisikorraldaja poolt tasumisele kuuluv käibemaks $37,5 \times 20\% = 7,5$ eurot.

Reisiteenuse maksustatavat väärtust korrigeeritakse kalendriaasta lõpus (viimasel maksustamisperioodil) kogu kalendriaasta ulatuses, lähtudes KMS § 40 lõike 4 kohaselt arvatud reisiteenuse maksustatavast väärtusest. Keskmist marginaali kasutava maksukohustuslase poolt reisiteenuse maksustatava väärtuse korrigeerimise kord on kehtestatud [rahandusministri 28.12.2005 määrusega nr 92](#).

Juhul kui maksukohustuslane ei kasuta keskmist marginaali, arvutatakse marginaal iga tehingu kohta eraldi. Arvestades reisiteenuste spetsiifikat, on sellise meetodi kasutamine keerukam, kuna reisi tegelikud tulud ja kulud ei pruugi reisiteenuse müümise hetkeks teada olla.

KMS § 40 lõike 4 alusel leitav reisiteenuse maksustatav väärtus (marginaal leitakse iga tehingu kohta eraldi)

Näide

Eestist teise liikmesriiki suunduv lõpptarbija.

Reisifirma ostab majutuse ühendusesises riigis hinnaga 300 eurot (sisaldab selle riigi käibemaksu) ja ühendusesisest reisijateveo teenust hinnaga 150 eurot.

Reisifirma kulud on kokku 450 eurot.

Reisifirma müüb reisijale paketi hinnaga 500 eurot.

Reisifirma marginaal selle tehingu osas on $500 - 450 = 50$ eurot.

Kui osa reisiteenusest osutatakse ühendusevälises riigis, siis maksustatakse ühendusevälises riigis tekkinud marginaali osa 0% käibemaksumääraga. Näiteks kui reisirajal Tallinn-Oslo moodustavad ühendusevälise riigiga seotud kulutused kogu reisiteenuste maksumusest 68% (ülejäänud 32% on seotud kulutustega näiteks Soomes ja/või Rootsis), siis maksustatakse 68% reisiteenuse marginaalist ($50 \times 68\%$) 0% käibemaksumääraga ja ülejäänud marginaal maksustatakse 20% käibemaksumääraga.

20% käibemaksumääraga maksustatud maksustatav väärtus on $(50 \times 32\%) : 1,20 = 13,33$ eurot, mis kajastatakse KMD lahtris 1. Reisikorraldaja tasub käibemaksu $13,33 \times 20\% = 2,67$ eurot.

Erisused sisendkäibemaksu mahaarvamisel ja arve esitamisel

Sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus on reisikorraldajal ainult nende kaupade ja teenuste soetamisel tasutud käibemaksu osas, mis ei ole erikorra alusel osutatavate teenuste tarbeks soetatud. Maha võib arvata ka üldkuludelt tasutud käibemaksu. Seepärast on seaduses sätestatud eraldi arvestuse pidamise nõue erikorra alusel maksustatavate teenuste ja nende tarbeks soetatud kaupade ja teenuste kohta.

Erikorda kasutavale reisikorraldajale kehtivad erisused ka arvete väljastamisel. Erikorra alusel osutatava

reisisiteenuse kohta väljastatavale arvele ei märgita käibemaksusummat. Arvele tuleb aga märkida viide KMS § 40 või direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 306. Teenuste kohta, mida ei osutata erikorra alusel, esitatakse arve teenuste lõikes koos teenustele kohaldatavate käibemaksusummadega (KMS § 37 lg 7). Kui pakettreis sisaldab ka reisikorraldaja enda osutatavaid teenuseid, tuleb need teenused arvel eraldi välja tuua koos neile kohaldatava käibemaksusummadega. Arve nõuetele vastavat arvet ei pea väljastama teenuse osutamisel füüsilisele isikule isiklikuks otstarbeks (KMS § 37 lg 3).